

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ
PRZEPROWADZONEJ W WARSZTATACH TERAPII ZAJĘCIOWEJ
W OŁAWIE

Kontrola kompleksowa została przeprowadzona w dniach od 8 – 23 listopad 2021 r. w Warsztacie Terapii Zajęciowej, prowadzonej przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „Tęcza” w Oławie w zakresie:

- 1) prawidłowości kwalifikowania kandydatów na uczestników warsztatu oraz ważność posiadanych przez uczestników warsztatu orzeczeń oraz treść zawartych w nich wskazań;
- 2) prawidłowości prowadzonej dokumentacji dotyczącej:
 - a. uczestników,
 - b. działalności merytorycznej warsztatu, w tym działalności rady programowej,
 - c. współpracy z rodzicami lub opiekunami uczestników.
- 3) prawidłowości w zakresie zatrudnienia i kwalifikacji kadry warsztatu;
- 4) zgodności postanowień umowy ze stanem faktycznym;
- 5) zgodności organizacji pracy i zajęć w warsztacie z postanowieniami rozporządzenia, regulaminu organizacyjnego warsztatu oraz z umową;
- 6) prawidłowości realizacji planu działalności warsztatu i indywidualnych programów rehabilitacji;
- 7) prawidłowości wykorzystania środków Funduszu.

Okres objęty kontrolą: styczeń 2021 r. - październik 2021 r.

Kontrolę przeprowadziły na podstawie na podstawie art.10 b ust. 6 a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2021 r., poz. 573 z późn. zm.) zwana dalej *ustawą* oraz § 22 rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej w sprawie warsztatów terapii zajęciowej z dnia 25 marca 2004 r. (Dz.U. z 2020 r., poz.1877) zwane dalej *rozporządzeniem* – Bożena Ciechanowska – zastępca dyrektora PCPR oraz Monika Rogala – kierownik komórki ds. osób niepełnosprawnych. Upoważnienie nr 5/2021 z dnia 28 października 2021 r.

USTALENIA KONTROLNE

Ad.1. Prawidłowość kwalifikowania kandydatów na uczestników WTZ.

Stan prawny:

- Art. 6 b ust. 3 pkt 4 ustawy stanowi, że w orzeczeniu powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności ustala się wskazanie dotyczące uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej.
- Art. 10 f ust. 1 cyt. ustawy: osoby niepełnosprawne są kierowane do uczestnictwa w warsztacie zgodnie ze wskazaniem zawartym w orzeczeniu o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności.
- Brzmienie § 5 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U z 2021 r., poz.857) stanowi, że przy ocenie konieczności korzystania przez osobę zainteresowaną z warsztatu, bierze się pod uwagę, czy upośledzenie organizmu uniemożliwia podjęcie zatrudnienia, z tym, że w przypadku osób upośledzonych umysłowo i psychicznie chorych przyjmuje się, że taki stan odpowiada orzeczeniu o co najmniej umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.
- Na podstawie § 2 *rozporządzenia*, stowarzyszenie zamierzające utworzyć lub prowadzące warsztat, kwalifikuje kandydatów do uczestnictwa w warsztacie zgodnie ze wskazaniami do terapii zajęciowej, zawartymi w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności wydanym przez właściwy organ.
- Zgodnie z brzmieniem § 11 pkt 1 *rozporządzenia*, warsztat jest obowiązany do prowadzenia dokumentacji zawierającej informacje dotyczące podstawy do zakwalifikowania osoby niepełnosprawnej do uczestnictwa w warsztacie.

Stan faktyczny:

Uczestnicy WTZ byli kwalifikowani prawidłowo. W okresie od stycznia 2021 r. do października 2021 r. w warsztatach uczestniczyło 32 osoby. Wszyscy uczestnicy WTZ mieli zawarte w orzeczeniach o stopniu niepełnosprawności wskazania do udziału w warsztatach oraz wymagany stopień niepełnosprawności.

- Ważność posiadanych przez uczestników WTZ orzeczeń oraz treść zawartych w nich wskazań.

Stan prawny:

- Art. 6 b ust. 3 pkt 4 ustawy stanowi, że w orzeczeniu powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności ustala się wskazanie dotyczące uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej.
- Art. 10 f ust. 4 ustawy: uczestnik ma prawo do uczestnictwa w terapii zajęciowej do końca miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła utrata ważności orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Stan faktyczny:

W kontrolowanym okresie uczestnicy WTZ posiadali ważne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zawierające wskazania do udziału w warsztatach terapii zajęciowej. Większość zakwalifikowanych posiada orzeczenia wydane na stałe.

Ad.2. Prawidłowość prowadzonej dokumentacji dotyczącej

a. Uczestników

Stan prawny:

- Zgodnie z brzmieniem § 3 pkt 3 rozporządzenia: warsztat jest zobowiązany opracować Indywidualny Program Rehabilitacji w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia rozpoczęcia zajęć przez uczestników.
- Art.10a ustawy określa zasady sporządzania IPR.

Stan faktyczny:

Sprawdzono 5 wybranych uczestników WTZ (EK,RM,AG,KP,TG). Cztery Indywidualne Programy Rehabilitacji [IPR]przygotowano do 3 miesięcy od przyjęcia do rehabilitacji w WTZ. *Natomiast jednemu uczestnikowi (Ł.B.) **przygotowano IPR po 4 miesiącach i 26 dniach.*** Podczas trwania kontroli, w dniu 23.11.2021 r. otrzymano z WTZ pisemne wyjaśnienia zaistniałej sytuacji: *uczestnik został przyjęty do warsztatu dnia 9 marca 2020 r., natomiast decyzją Wojewody Dolnośląskiego od dnia 12 marca 2020 r. zawieszono działalność WTZ w związku z zagrożeniem epidemiologicznym. Pracownicy i uczestnicy warsztatu zostali przekierowani na pracę zdalną. Działalność warsztatu została wznowiona z dniem 2 czerwca 2020 r. Zaistniała sytuacja uniemożliwiła przygotowanie IPR w ustawowym terminie.* (wyjaśnienie WTZ w aktach postępowania kontrolnego).

Powyższe uzasadnia przygotowanie Indywidualnego Programu Rehabilitacji po terminie ustawowym.

Przeanalizowano ww. IPR uczestników WTZ i stwierdzono, że zawierały wszystkie wytyczne określone w ustawie.

b. Działalność merytoryczna warsztatu, w tym działalności rady programowej

Stan prawny:

- Zgodnie z art. 10a pkt. 4 ustawy, w warsztacie działa rada programowa w skład której wchodzi: kierownik warsztatu, specjaliści do spraw rehabilitacji lub rewalidacji, instruktorzy terapii zajęciowej, psycholog, doradca zawodowy lub instruktor zawodu.
- Art. 10a pkt. 5 - 6 ustawy oraz § 14 rozporządzenia wskazuje zadania rady programowej.

Stan faktyczny:

- ❖ *Zgodnie z art. 10a pkt. 5 ustawy Rada programowa dokonuje okresowej oraz, nie rzadziej niż co 3 lata, kompleksowej oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji uczestnika warsztatu i zajmuje stanowisko w kwestii osiągniętych przez niego postępów w rehabilitacji, uzasadniających:*
 1. *podjęcie zatrudnienia i kontynuowanie rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej lub na przystosowanym stanowisku pracy;*
 2. *potrzebę skierowania osoby niepełnosprawnej do ośrodka wsparcia, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, ze względu na brak postępów w rehabilitacji i złe rokowania co do możliwości osiągnięcia postępów uzasadniających podjęcie zatrudnienia i kontynuowanie rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej lub na rynku pracy po odbyciu dalszej rehabilitacji w warsztacie;*
 3. *przedłużenie uczestnictwa w terapii ze względu na:*
 - *pozytywne rokowania co do przyszłych postępów w rehabilitacji, umożliwiających podjęcie zatrudnienia i kontynuowanie rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej lub na rynku pracy,*
 - *okresowy brak możliwości podjęcia zatrudnienia,*
 - *okresowy brak możliwości skierowania osoby niepełnosprawnej do ośrodka wsparcia, o którym mowa w pkt 2.*

Z uwagi na to, że Warsztaty nie funkcjonują jeszcze 3 lata, nie przygotowywano kompleksowej oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji uczestnika warsztatu.

W badanym okresie Rada programowa WTZ w Oławie dokonała siedem rocznych ocen z postępów rehabilitacji i terapii uczestnika. Sporządzanie takiej oceny wynika z zapisów zawartych w Regulaminie organizacyjnym WTZ i jest narzędziem pomocniczym do sporządzenia kompleksowej oceny realizacji IPR (zadanie ustawowe).

- ❖ *Zgodnie z art. 10a pkt. 6 ustawy, rada programowa dokonuje **pierwszej** kompleksowej oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji uczestnika warsztatu i zajmuje stanowisko w zakresie, o którym mowa w ust. 5, nie wcześniej niż przed upływem 3 miesięcy i nie później niż po upływie 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia terapii w warsztacie*

W badanym okresie Rada programowa WTZ w Oławie dokonała dwóch (**pierwszych**) kompleksowych ocen realizacji IPR :

1. K.M. : ocena dokonana po 5 miesiącach uczestnictwa w WTZ. Dotrzymano terminów ustawowych.
2. D.Sz. : ocena dokonana po 5 miesiącach uczestnictwa w WTZ. Dotrzymano terminów ustawowych.

c. Współpraca z rodzicami lub opiekunami uczestników

Stan prawny:

§ 11 pkt 1 lit. c rozporządzenia: warsztat obowiązany jest do prowadzenia dokumentacji współpracy z rodzinami lub opiekunami uczestnika warsztatu, w tym daty i czasu kontaktu, formy kontaktów, oceny współpracy.

Stan faktyczny:

Dokumentacja prowadzona prawidłowo.

Ad. 3. Prawidłowość w zakresie zatrudnienia i kwalifikacji kadry warsztatu

Stan prawny:

§ 2 pkt. 3 umowa ON.4242.WTZ.1.2018 z dnia 19.12.2018 r.

Stan faktyczny:

Warsztat zatrudnia pracowników zgodnie z wytycznymi zawartymi w umowie (wraz z aneksami) nr ON.4242.WTZ.1.2018 z dnia 19.12.2018 r.

Ad.4. Zgodność postanowień umowy ze stanem faktycznym

Stan prawny:

Umowy: ON.4242.WTZ.1.2018 i ON.4242.WTZ.2.2018 z dnia 19.12.2018 r.

Stan faktyczny:

Nie stwierdzono uchybień.

Ad.5. Zgodność organizacji pracy i zajęć w warsztacie z postanowieniami rozporządzenia, regulaminu organizacyjnego warsztatu oraz z umową

Stan prawny:

§ 8 rozporządzenia, § 3-4 umowy ON.4242.WTZ.1.2018 z dnia 19.12.2018 r. oraz regulamin organizacyjny WTZ.

Stan faktyczny:

Nie stwierdzono uchybień.

Zalecenia:

Proponuje się doprecyzować zapisy zawarte w § 12 pkt 5 lit. b Regulaminu organizacyjnego WTZ, dopisując: „*w terminie do 3 m-cy od dnia przyjęcia uczestnika do WTZ*”.

Ad.6. Prawidłowość realizacji planu działalności warsztatu i indywidualnych programów rehabilitacji

Stan prawny:

Działalność warsztatów oraz sposób tworzenia i realizacji indywidualnych programów rehabilitacji określa umowa nr ON.4242.WTZ.1.2018 z dnia 19.12.2018 r.

Stan faktyczny:

Nie stwierdzono uchybień.

Ad.7. Prawidłowość wykorzystania środków Funduszu

Stan prawny:

- § 15 ust. 1 rozporządzenia: środki Funduszu są przekazywane zgodnie z umową jednostce prowadzącej warsztat na wyodrębniony rachunek bankowy warsztatu.

- § 19 ust. 1 rozporządzenia: do kosztów działalności warsztatu, które mogą być dofinansowywane ze środków Funduszu, zalicza się koszty:
 - 1) *wynagrodzenia pracowników warsztatu, należnych od pracodawcy składek na ubezpieczenia społeczne pracowników, a także składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych - w przypadku ich ponoszenia;*
 - 2) *niezbędnych materiałów, energii, usług materialnych i usług niematerialnych związanych z funkcjonowaniem warsztatu;*
 - 3) *dowozu uczestników lub eksploatacji samochodu, związanej z realizacją programu rehabilitacyjnego i niezbędną obsługą działalności warsztatu;*
 - 4) *szkoleń pracowników warsztatu związanych z działalnością warsztatu;*
 - 5) *ubezpieczenia uczestników warsztatu;*
 - 6) *ubezpieczenia mienia warsztatu;*
 - 7) *wycieczek organizowanych dla uczestników warsztatu;*
 - 8) *materiałów do terapii zajęciowej w pracowniach, w tym w pracowni gospodarstwa domowego;*
 - 9) *związane z treningiem ekonomicznym.*
- § 20 ust.1 rozporządzenia: jednostka prowadząca warsztat w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po okresie rozliczeniowym składa w centrum pomocy kwartalne informacje o wydatkowaniu środków Funduszu, sporządzone w formie zestawienia planowanych i wydatkowanych środków w ramach poszczególnych pozycji preliminarza kosztów wraz z opisem wydatków.
- § 20 ust. 2 rozporządzenia: odsetki naliczane przez bank od środków Funduszu, przekazane na wyodrębniony rachunek bankowy warsztatu, nie zwiększają limitu środków przekazanych warsztatowi na jego działalność w okresie sprawozdawczym. Odsetki te są wykazywane w kwartalnych informacjach o wydatkowaniu środków Funduszu oraz w rozliczeniu rocznym, o którym mowa w § 21 ust. 2 pkt 1.
- § 20 ust. 3. rozporządzenia: powiat przekazuje jednostce prowadzącej warsztat na wyodrębniony rachunek bankowy warsztatu, nie później niż do 25 dnia miesiąca rozpoczynającego kwartał, środki finansowe na ten kwartał, pomniejszone o kwotę odsetek po przyjęciu informacji określonych w ust. 1.

- Umowa nr ON.4242.WTZ.1.2018 z 19.12.2018 r. określająca warunki i wysokość dofinansowania kosztów działalności Warsztatu Terapii zajęciowej w Oławie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz aneksu nr 1 -7.
- Umowa nr ON.4242.WTZ.2.2018 z 19.12.2018 r. określająca warunki i wysokość dofinansowania kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Oławie ze środków Powiatu Oławskiego oraz aneksu nr 1 -7.

Stan faktyczny:

Analizie poddano wydatkowanie środków dwa wybrane miesiące: marzec i wrzesień 2021 r.

W miesiącu marcu 2021 r. wydatkowano łącznie kwotę 62 559,08 zł (słownie: sześćdziesiąt dwa tysiące pięćset pięćdziesiąt dziewięć złotych 08/100), z czego:

Według rozliczenia otrzymanego w dniu 08.04.2021 r.:

- kwota: 56 303,12 zł, ze środków PFRON,
- kwota: 6 255,96 zł, ze środków powiatu.

Według poddanych kontroli faktur:

- kwota 56 303,17 zł, e środków PFRON,
- kwota: 6 255,96 zł, ze środków powiatu.

Wskazane niezgodności dotyczą następujących faktur:

1. FV/0408/2021 z dnia 26.02.2021 r. na kwotę 3 079,66 zł, koszty dotyczące WTZ:

859,45 zł

	Łączny koszt WTZ [w zł] (z dokumentu)	Opłacono ze środków PFRON [w zł]	Opłacono ze środków powiatu [w zł]	Łączna kwota po zsumowaniu [w zł]	Różnica [w zł]
Wg zapisów księgowych na poddanej kontroli dokumencie	859,45	773,51	85,95	859,46	0,01
Wg rozliczenia otrzymanego dnia 08.04.2021 r.	859,45	773,50	85,95	859,46	brak

2. Paragon fiskalny/faktura uproszczona nr 31059/20210322/142/753 z dnia 22.03.2021 r. na kwotę **35,25 zł**

	Łączny koszt WTZ [w zł] (z dokumentu)	Opłacono ze środków PFRON [w zł]	Opłacono ze środków powiatu [w zł]	Łączna kwota po zsumowaniu [w zł]	Różnica [w zł]
Wg zapisów księgowych na poddanej kontroli dokumencie	35,25	31,73	3,53	35,26	0,01

Wg rozliczenia otrzymanego dnia 08.04.2021 r.	35,25	31,72	3,53	35,25	brak
---	-------	-------	------	-------	------

3. Paragon fiskalny nr A02410121084093645690646 z dnia 23.03.2021 r. na kwotę **34,95 zł**

	Łączny koszt WTZ [w zł] (z dokumentu)	Opłacono ze środków PFRON [w zł]	Opłacono ze środków powiatu [w zł]	Łączna kwota po zsumowaniu [w zł]	Różnica [w zł]
Wg zapisów księgowych na poddanej kontroli dokumencie	35,95	31,46	3,50	34,96	0,01
Wg rozliczenia otrzymanego dnia 08.04.2021 r.	35,95	31,45	3,50	34,95	brak

4. Faktura VAT FA2100123310015 z dnia 08.03.2021 r. na kwotę **16,95 zł**

	Łączny koszt WTZ [w zł] (z dokumentu)	Opłacono ze środków PFRON [w zł]	Opłacono ze środków powiatu [w zł]	Łączna kwota po zsumowaniu [w zł]	Różnica [w zł]
Wg zapisów księgowych na poddanej kontroli dokumencie	16,95	15,26	1,70	16,96	0,01
Wg rozliczenia otrzymanego dnia 08.04.2021 r.	16,95	15,25	1,70	16,95	brak

5. Paragon fiskalny/faktura uproszczona nr 31059/20210309/142/724 z dnia 09.03.2021 r. na kwotę **49,35 zł**

	Łączny koszt WTZ [w zł] (z dokumentu)	Opłacono ze środków PFRON [w zł]	Opłacono ze środków powiatu [w zł]	Łączna kwota po zsumowaniu [w zł]	Różnica [w zł]
Wg zapisów księgowych na poddanej kontroli dokumencie	49,35	44,42	4,94	49,36	0,01
Wg rozliczenia otrzymanego dnia 08.04.2021 r.	49,35	44,41	4,94	49,35	brak

Wydatki dotyczące miesiąca marca 2021 r. zgodnie z § 19 ust. 1 Rozporządzenia ministra gospodarki, Pracy i Polityki społecznej w sprawie warsztatów terapii zajęciowej dotyczyły:

- ✓ wynagrodzeń pracowników warsztatu i ich pochodnych;
- ✓ zakupu niezbędnych materiałów, energii, usług materialnych i usług niematerialnych związanych z funkcjonowaniem warsztatu;
- ✓ dowozu uczestników warsztatu;

- ✓ materiałów do terapii zajęciowej w pracowniach;
- ✓ treningu ekonomicznego.

W trakcie kontroli w dniu 23.11.2021 r. uzyskano ustne wyjaśnienia pracownika WTZ odpowiedzialnego za zadanie, że sprawa niezgodności (1 gr) w uzyskaniu prawidłowych proporcji podziału otrzymywanych środków finansowych na funkcjonowanie warsztatu (do 90% - PFRON, 10 % powiat oławski), wynika z braku możliwości wykonania precyzyjnego matematycznego działania (w niektórych przypadkach). Informacja za I kwartał została skorygowana wg wytycznych i uzgodnień przekazanych przez pracowników PCPR odpowiedzialnych za bieżące weryfikowanie przedkładanych przez WTZ dokumentów rozliczeniowych . Kolejne kwartalne sprawozdania przekazywane były z uwzględnieniem zaleceń.

W miesiącu wrześniu 2021 r. wydatkowano łącznie kwotę 62 565,34 zł (słownie: sześćdziesiąt dwa tysiące pięćset sześćdziesiąt pięć złotych 34/100), z czego

- 56 308,79 ze środków PFRON
- 6 256,55 ze środków powiatu

Wydatki dotyczące miesiąca września 2021 r. zgodnie z § 19 ust. 1 Rozporządzenia ministra gospodarki, Pracy i Polityki społecznej w sprawie warsztatów terapii zajęciowej dotyczyły:

- ✓ wynagrodzeń pracowników warsztatu i ich pochodnych;
- ✓ zakupu niezbędnych materiałów, energii, usług materialnych i usług niematerialnych związanych z funkcjonowaniem warsztatu;
- ✓ dowozu uczestników warsztatu;
- ✓ wycieczek organizowanych dla uczestników warsztatu;
- ✓ ubezpieczenia uczestników warsztatu
- ✓ materiałów do terapii zajęciowej w pracowniach;
- ✓ treningu ekonomicznego.

Brak uwag odnośnie miesiąca września 2021 r.

Na tym protokół zakończono.

Zalecenia pokontrolne:

Zaleca się doprecyzować zapisy zawarte w § 12 pkt 5 lit. b Regulaminu organizacyjnego WTZ, dopisując: „**w terminie do 3 m-cy od dnia przyjęcia uczestnika do WTZ**”.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

Podpisy kontrolujących:

Bożena Ciechanowska

Monika Rogala

Podpis Prezesa SPD „Tęcza”:
(podmiot prowadzący WTZ)

Wiesława Pohoriło